

Nepodpisani se dopisi ne tiskaju. Pripremljena se pisma tiskaju po 5 nov. svaki redak. Oglasi od 8 redaka stoje 60 no., za svaki redak više 5 no.; ili u slučaju opetovanja uz pogodbe sa upravom. Novci se šalju poštarskom naplatnicom (za koju postalo) na administraciju "Naša Sloga". Ime, prezime i najbitniju poštu valja točno označiti.

Komu list pododje na vrijeme, ako to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koje se ne plaća poštarina, ako su izvane napise: "Reklamacija".

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu male stvari, a nosloga sve pokvari". Nar. Pos.

Izlazi svakog četvrtka na celom arku.
Dopisi se vraćaju ako se i ne tiskaju.
Nabližjovani listovi se neprimaju. Prodajna i poštarina stoji 5 for., za svaki 3 for. na godinu. Razmjerno for. 2 1/2, i za pol godinu. Izvan carovine više poštarina.
Na malo jedan broj 5 nov.
Uredništvo i administracija nalaze se u Via Farseto br. 14.

K položaju.

U cijeloj monarhiji sve nekako vrije. Kod nas u Trstu bješe se žestok izborni boj, koj ima veliku znamenitost ne samo za Trst i Primorje, nego i za cijelu monarhiju našu. Prividno bješe su dvie stranke, progresistička i konservativna, jedna i druga ne odgovarajuća u stvari svojim nazorom, jedna i druga protivna oživotvorenju prava slovenskoga naroda, prava utemeljenih u temeljnih državnih zakonih. Domoljubi tršćanski dugo razmišljahu, dugo se savjetovahu, i u dogovaranju posli su do skrajnjih medja popustljivosti — ako ne preko njih — al su konačno, u zadnjaj uri odlučili jedino, što su kao svjestni Slovenci odlučiti mogli. Osvili se na svoje noge, neodvisni od jedne i druge rečene stranke, postavili su svoje kandidate u IV. tielu, za koje su glasovali svjestiji Slovenci i Slaveni, što ih je u Trstu. Mi smo znali, da ti kandidati neće prodirati, al bijasmo svjestni, da činimo svoju dužnost, da radimo prema časti i dostojanstvu slovenskoga naroda, koj neima biti nikomu rob, koj ima jednakopravan drugim narodom živiti u svih dielovih prostrano monarhije.

Tako su i u I. izbornom kotaru u Zagrebu postavili pravi domoljubi svojega kandidata, bez nade, da će prodirati, obzirom na postupak sa činovnici. Svaki nepristan znade, da je moralna pobjeda na strani tih domoljuba, jer je ogromna većina neodvisnih izbornika glasovala za njihovoga kandidata. Da, i tamo vrije, da i tamo vlada veliko nezadovoljstvo proti obstojećem stanju i sustavu, pokazalo se je i za toga izbora, pošto su vlastnici poslali na bojno polje svu obo-

ružanu policiju i držali u pripremi vojsku proti mirnim građanom, i tim pokazali najjasnije, da se svojih djela i nedjela boje; a ,okazuje to i često pljenje novinu, kao što je to i kod nas u Trstu, a još više u Gorici. Nijedan narod nije došao do svoje samostojnosti i neodvisnosti na miran način, svaki se je morao boriti, svaki je morao imati svojih žrtava, al ako se je borio neprestano, neustrašivo, ako je znao pregarati žrtve, on je postignuo ono, za što se je borio, ma i bio fizički jači onaj, proti komu se je borio. Nije fizička moć, koja pobjeđuje u borbah, nego je moralna moć, čuvstvo svetoši borbe za pravo, koje daje jakost narodom, te oni konačno pobjeđuju.

I usuprot sadanjoj mogućnosti Madjara u monarhiji, reč bi, da je stalno, da je i proti njihovoj volji imenovan sarajevski nadbiskup dr. Stadler za nadbiskupa u Zagrebu. Tomu je opet moglo pomoći vrienje u Ugarskoj. Vrije tu u dvostrukom obziru, u državopravnom i u crkvenom. Onomu je vidljivi znak u podignuću spomenika Honvodom, padšim godine 1848. i 1849. Nu više nego u tom, pokazuje se gibanje obzirom na predloge, koje hoće da provede ministarstvo madjarsko u crkvenom obziru. Bar jedan dio svećenstva i jedan dio naroda je proti tim predlogom, i kako se već sada vodi borba u novinah i u skupštinah, a dielomice već i u zakonodavnih tielih, tako će se skoro još u svoj svojoj žestini u ovih obnoviti.

A što da rečemo o Českoj?! Tko nezna, kako su tamo već dulje vremena duhovi razdraženi, i kako sve to razdraženiji postaju? Dogodjaji u saboru, u kojem se je silu silom su-

bilo; razpušteni sastanci, u kojih se tuži na povriede prava i zakona; zaplijenjavane novine, koje donšaju klijanje za pravom i zakonom — sve to označuje stanje, u kojem se nalazi Česka, i kojoj sve po malo ali stalno sledi Moravska, ponekle i Šlezka.

Uz to unutarnje stanje, uz tu crkvenu, narodnostnu i državopravnu borbu, koja bi mogla biti predtačom većih dogodjaja, veselo su rieči, kojimi je Njegovo Veličanstvo otvorilo ovogodišnje zasjedanje objih delegacija, da su naime međunarodni odnošaji povoljni, da je monarhija u dobrih odnošajih sa svimi susjednimi i drugim državami, da medju njimi vlada mir. Ako se hoće pak taj mir očuvati i za budućnost, treba ne samo da se uzdrži vojska u dosadanjom stanju, nego treba ju i povećati, treba za nju većih izdataka. Tako je u Njemačkoj, tako u Ruskoj, tako u Francuzkoj, tako u Italiji, tako skoro po svih državah Evrope. Sve vlade zahtjevaju sve to veće svote novaca za vojske u svrhu uzdržanja mira. To je oboružan mir; mir je i mir se ima uzdržati oružjem.

Neki preokret u izvanjskoj politici od posljednjega zasjedanja delegacija, mjeseca oktobra prošle godine, je svakako nastao. Novine naglasuju, da je Njegovo Veličanstvo prije sedam mjeseci iztaknulo posebice odnošaje prema obim družicam trojnoga saveza, a posebice prema ostalim vlastim; dočim da sada nije učinilo nikakve razlike izmedju jednih i drugih, da je spomenulo dobre odnošaje sa svimi vlastim, bile one u trojnom savezu ili ne. — Dakako, tim se ne poriče trojni savez. On obstoje i na dalje; ali, ili nisu vezi već tako jaki, ili pak nije proti ostalim vlastim takova,

kakova bijaše, ili je koliko od obojega, to se hoće ovu posljednju čim više izglediti.

Trojni savez obzirom na nutarnju politiku znači gospodstvo Njemaca i Madjara u monarhiji, znači podredjenost ostalih naroda monarhije ovim. I s toga gledišta pobjijati će izvanjsku politiku oni odašlanici, koji su proti onomu gospodstvu dviju naroda i proti onoj podredjenosti ostalih naroda. Nisu mnogobrojni, jer su u madjarskoj delegaciji samo Madjari uz nekoliko pristasa njihove politike, i jer bi u austrijskoj imali njemački odašlanici i onda veliku većinu, kad bi svi odašlanici ostalih narodnosti bili proti njim. Al čuti će se njihov glas, makar i od malo njih, i bit će važan taj njihov glas, jer će predstavljati glas svih onih, koji se nalaze u podredjenosti, koji neuzivaju zakonom njim zajamčenih prava, koji teže za jednakostju u pravih, kaošto su jednaki u dužnostih.

Taj glas predstavljati će na prvom mjestu odašlanici českoga naroda, Mladočesi.

Oni su to učinili lani, oni će to učiniti i ljetos. Budu li ljetos žešći nego li lani, imat će se glasno pripisati onomu, što se je dogodilo poslie izbora financojalnoga odhora. Jedan njih nije se potuzio nego je samo konstatovao, da se za prvi put odkad delegacije obstoje nije obazrielo na odašlanike najbogatijega i najizobraženijega naroda monarhije. Na to je progovorio Njemac Plenar. Njegove rieči, da su se stranke dogovorile, da nijednoga Mladočeha nebiraju u financojalni odbor, i to radi posljednjih dogodjaja u saboru u Pragu, prouzrokovat će žestinu, a i to, da će se česko pitanje prenieti ljetos i u dele-

PODLISTAK.

Sedamdesetgodinjtci

Dra. Ante Starčevića.

Zvonjelica

Sedamdeset minu ljeta, što si svijetlo ugledao, što hrvatskog Bog to sviata Pobornikom odabrao!

Ti u borbi malaksao Niesi nikad — jedna mota, Jedan cilj ti viekom sjao: "Svo za naša prava svota"!

Geslom: Bože i Hrvati, Ti si kazó tvome rodu, Kako li se za dom pati!

Poborniče za slobodu Trvoje imo viek će sjati U porjcati slovim zlati.

Makarska, 25/5. 1893.

R. Katalinić Jeretov.

Prijatelji — zavodnici.

Črtica iz domaćeg života.

I.

— Kad budem oženjen, promienit ću se sasvim; o tom ne dvoji. Sada ovo nekoliko tjedana, koji mi preostaju, pusti me,

da živim još malo po svojoj mladenačkoj voljici.

— Bolje bi bilo, da se odmah sada okaniš kreme, igre i pijanke sa tvjovimi drugovi, pa da se tako na vrijeme priučiš štediti, da postaneš vriednim sprugom, a poslie dobrim otcem i građaninom.

— Pa šta je to, koji dan više ili manje?

— Bojim se, da ćeš se onda tim teže otresti tvjih navada.

— I opet ti velim, da se varaš; ti se neprestane baviš onim bedastimi misli, kojimi te straši tvoja majka; ona me ne može tpiat, pak nas, oji, da se razvrgne naša ženitba.

— Dobro . . . nada se, da ćeš održati zadanu rieč, da me neće sbog tebe opletati zlobni jezici, koji me licamirno sažaljuju, što se udajem za čovjeka, doista vješta u svom zanatu, ali i čovjeka, komu se mili sprovadjati vrienje u pijankah i neobuzdanom veselju.

— Pusti, nek se bruse emradne jezicine i Vidjet ćeš, kako će se do malo mjeseci grizti od jeda.

— Kako do malo mjeseci?

— Mislim, kadla budemo svoji u svome i kad ćemo imati kojgud lepu krunicu u pohrani. Tada ću zatvorit neoprana usta.

— Ovako se razgovaralo dvoje zaručnika, koji su doskora imali stupiti pred oltar, da jih božji sluga spoji nerazriješivim vezom. Marija bijaše liepa i dobra djevojka; iz njezinih novinih očiju sjevala plemenitost, bila okretna i dražestna; ozbiljna, razumna i ljubezna.

Kći uglednoga i imućnoga stolara obavljala s majkom sve domaće poslove, a istodobno izradjivala razne naručbe za veliku krojnječiju, u mjestu, te podučavala svoga boležljivoga brata, koji nije mogao polaziti javne škole.

Pavao bijaše umiljat mladić, koji još nije prevalio dvadeset i sestu godinu. Kao vrlan strojar, t. j. mehanik, koji pravi strojeve (mašine) uživao u mjestnoj tvornici dobru plaću. Ali nije mogao pristediti ma niti pare, jer su mu veoma godili veseli sastanci i stolovi sa punimi bocnini i izabranimi jelii, jiranke i izleti; u obde, sve što zahtjeve mladenačka razkalašenost i sve, što iziskuje mastne potroške.

— Vuk dlaku mjenja, ali čudi nikada, govorila Mariji njezina majka. — Poslušaj me kćerko, ja znam, kako idu te stvari. Ako ga nisi dosada mogla nagovoriti, da promieni način života, bit će ti nemoguće kad ćeš mu već ženom biti, jer će ondu misliti, da je već sam svoj gospodar. Pazi Marijo: kad je već stvar učinjena, neima više pomoći, niti savjetovanja; pazi kćerko, da ne bude nevolje. Nemoj ga uzeti, diete moje! nesrećit će te za cijeli život; a s tobom i djecom, ako vam ju Bog da.

— Majko, vam se čini sve naopako, jer mi želite dobro, bojite se, da ću bit nesretna. Pavao mi je svečano obećao, da će onaj dan, kad ćemo stupiti u bračni život, za uvijek ostaviti sve svoje stare navade, da će se dušom i tielom posvetiti obitelji, te da će me učiniti najsrjetnijom ženom, kojoj će zavidjati svijet.

— Tko je pio, još će piti. Ne mienjaju se navade, kako se mjenja klobuk i košulja.

— Dakle, kako vi velite majko, morala bih ga ostaviti!

— Dakako, ne pokazo li činom, da je postao vrljanim čovjekom. Bolje umrieti djevojkom, nego li trpjeti ženom . . .

— Dobro velite, ali ne znate, da bi umrla, ako bi me Pavao ostavio?

— A tako? . . . Ti si dakle posve zrela za nj . . . Dobro, dobro!

— Ta velim vam, da ne mogu bez njega živjeti . . .

Višo puta umješno se u ove razgovore i Niko, Marijin otac, te bi obično kao kućegazda znao reći:

— Daj, svršimo već jednom, Kato! prikriceš li oštrije svojoj ženi. Ja se bolje razumijem u te stvari nego ti. I ja, kad sam bio mladićem, rado posizah za časom vina, rado sjedoh uz dobru družtvenu večeru, a nisam štedio niti onda, kad je trebalo i veće svote potrošiti, samo da se praveselim. Pa ipak, reč mi maliko, sasvim tim, što su ti tvjoi roditelji, kume i sujeda neprestano provokovale samo crnu nesreću, ako se udaš za tobožnjega razuzdanca kakav sam bio ja; reč mi, u čem se možeš na me potuziti kroz tolike godine našeg braka?

— U ničem, ali ti si bio drugčiji, nego li Pavao . . .

— Dakako, jer ja sam bio smedje koso, a on je crne . . . Daj, daj, pusti to! U dvadeset i šestoj godini svi smo jednaki. Il ćeš, da mladić zdrav, živahan,

gacije, u kojih se o njim još razpravljalo nije.

Već dosad dale su one riječi pod vodno burnim prizorom i ostrim izjavama, na sastancima i u novinama českega naroda. Što će još slediti — vidit ćemo.

Medju tim značajno je, da se, kako neko novine pišu, poljski i konservativni odaslanci nisu sporazumili s Plenom i drugovi za izključenje Mladočeha iz finacijalnoga odbora; a radije se svaki pravi Slovenac i Hrvat, što je čestiti gospodin Pfeifer, jedini prisutni odaslanik stovenskoga i hrvatskoga naroda, izjavio, da ne odobrava izključenja zastupnika českega naroda iz finacijalnoga odbora. To bijaše zaista muška riječ na pravom mjestu. Evala mu!

Pogled po svijetu.

U Tratu, dne 31. maja 1893.

Anstro-Ugarska. U subotu o

polne primio je kralj delegaciju, i to ugarsku o podne, a austrijsku u jedan sat po podne. Na pozdrav predsjednikov odgovorio je kralj ovo: S iskrenim zadovoljstvom primam vaše uvjerenje vjerno odanosti, te vam izričem za to moju srdačnu hvalu. Tek malo je mjeseci proteklo, što su delegacije bile na okupu. Politički položaj nije se u to vrijeme ni malo promienio. Naši vrlo prijateljski odnošaji sa svimi vlastini nepromienjeni su, isto tako nisu oslabile druge okolnosti za daljnje obdržavanje mira. S druge strane nije se položaj promienio ni u tom, da moja vlada u interesu sigurnosti i podpuno vojne spremnosti monarhije smatra svojom dužnosti, da provodi sustavni daljnji razvoj, organizaciju i spremnost vojske kano i ratne mornarice. — U predloženih vam osnovah nastojala je ratna uprava udesiti svoje zahtjeve za vojsku i mornaricu, koliko joj dopušta finacijalno stanje zemlje. Ovi zahtjevi imaju svrhu, da se razvije u svih strukah i ojača vojna snaga, što je već toliko godina priznato kao neobhodno potrebno, a pri tom je uzimat obzir, da se uzduva ravnojesje u državnom kućanstvu, što se postizava time, da se tereti razdijelju na iduću godinu. Taj postupak obrazložen je i protumačen u proračunu za buduću godinu. Izdatci za upravu Bosne i Hercegovine pokrit će se i ovo godine sa prihodi tih zemaljah. — Uvjerem,

svršivši svoj dnevni posao, posjeti svoju zaručnicu, pak da zatim ide odmah u postelju? A liepe li mi takove mladosti! Dapače je dobro, da jedan prije nego se oženi, prodje svoju slabu stranu, jer ako se to ne zbuđe prije, sbiti će se kasnije, kad je vezan, pa onda tim gore.

— Pravo imate oću! — uzključila bi Marija sva vesela. — Pavno je dobar, on će me poslušati.

— Dobro, vidjet ćemo, tko će imati pravo.

— Al zašto si tako tvrdoglava?

— A zašto ste vi tako slijepa?

— Slijepa?

— Dakako! Jančić li vam Pavlova prošlost za njegovu budućnost? Kvakav je to čovjek, koji će si dovesti ženu prije, nego li je osjegurao uzdržavanje sobi, a pruge i djece, koja će se roditi. Takva čovjeka može se nazvati nitkovićem, luđim divjakom, koji pomnožava broj siromašnih i trpećih na zemlji. Bolje je reći: tužan ja, nego; tužni mi!

— A dakako, tebi su uvijek rečenice u ustih.

— Ali draga majko, ako bi svi tako mislili, kako vi, malo po malo nestalo bi ljudi.

— To bi bilo dapače veoma dobro, jer bi bilo toliko milijuna manje nesretnika, koji sada trpe na ovoj zemaljskoj kori. Tako mislim ja. U ostalom, činite, što hoćete. Ja zadovoljna nisam; ali so zaprotiviti neću toj ženitbi, jer ne želim slušati više vaših prigovorah.

(Sledi.)

da četo se latiti izpitivanja predloženih vam osnovah patrioćičkom revnošću, želim najbolji uspjeh vašemu radu, te kažem vam: dobro došli!

Austrijska delegacija izključila je na predlog njemačkih liberalaca mladočeske delegato iz svih odbora. Radi toga nastalo je u Českoj veliko ogorčenje, te se očekuje burnih sjednica u delegaciji, jer će mladočeski delegati još oštrije navaliti na nutarnju i izvanjsku politiku Austrije. Mladočeski delegati odklonili su poziv, da prisustvuju običnom primanju na dvoru.

U Hrvatskoj proganja vlada u novije doba bezrazložno urednike i suradnike opozicionálnih novina. U zatvoru bijahu naime radi tiskovnih tobož prekršaja urednik i jedan suradnik „Obzora“, koji bi imali doći po tiskovnom zakonu pred porotu, nipošto pred redoviti sud. Zalostan je to dokaz za tamošnje odnošaje, kad vlada hvata za takovimi sredstvi, koja ne mogu donieti nikomu povoljnih posljedica.

Crnogora. Javili smo u zadnjem broju, da se je knez Nikola zaputio preko Austrije u kupelji, a sada javljaju iz Cetinja, da se odputio za inozemstvo i knežević Danilo sa dvjema sestrama.

Srbija. Ovaj čas vrše se izbori za narodnu skupštinu. Radikalna ili vladina stranka izaći će bez dvojbe pobjedonosna iz izborne borbe. Vodstvo radikalne stranke prouzeo je ministar Dokić mjesto Pašića, koji bijaše imenovna poslanikom u Petrogradu. Kraljica Natalija vratiti će se u Srbiju čim bude po skupštini ukinut zakon o njezinu progonu.

Bugarska. Narodna skupština odobrila je vladinu zakonsku osnovu o promjeni vjeroispoviesti bugarskoga priestolonasljednika.

Italija. Kako se je predviđjalo, preustrojilo se talijansko ministarstvo tako, da je kralj imenovao novoga ministra pravosuđja, dočim su pridržali svoje listnice ostali ministri.

Franina i Jurina

Jur. Znaš Frano, da će prvi dan miasca početi pošta hoditi iz Kastolira u Gadića?

Fr. A ki će biti poštiljun i maestro od pošte?

Jur. Vero Mor o će biti maestro, jer je to lahko delo, a njegov prijatelj Lakodolac bit će poštiljun. Numisto konji će upregnut ona dva tovara, ča su na dar dobili u Vižinadi, kad su podočata balotali, i tako neće imat potrebu trumbeto.

Fr. Po moju uho, sam duja, da su ga i za tovara kojenal, kako i za junce, kad su deputata balotali.

Jur. Pravo su učinili! Ne merita drugo, nego da mu šior Toma z o pošalje baštu, a šior Beneto podprognio.

Fr. Do mala će ga grda tuknuti: — ter znaš, da ki gospodi u mladosti služi, u starosti pogine u špitalu.

Jur. Pul Štiroli da so je naša poršona, ka napućuje ljude, da so ne zaplaju va zadrugu, za o da su njin prijali noki beći, ter da je valja vrnut.

Fr. Ako je ta poršona ženska glava, n njoj će zamorit; ako je pak muška, neka se obrije, neka puati po ženaku vlasti rasti i neka borhan obuće.

Jur. Ma ga nebi ni ženi otolo.

Jur. Ter bi mlomanj pravo imelo.

Fr. Duško imaju sada fantanu na Voloskom?

Jur. Da imaju dve ali tri pravo in ordiue.

Fr. Kade to?

Jur. Jednu — staru — na kantone pul kafotarije, drugu novu na kantone pul žandarmerije, a tratu negde dolo na staroj ocaeto.

Fr. Ma pur nisam ja to očerval.

Jur. Nezameri duška, tvoje nos biš novalja, ali je zastupan kako i nekom drugom.

Različite viesti.

Imenovanja. C. k. poštanski ošojal u Gorici g. Fran Loban imenovan je kontrolorom kod o. kr. pošt. ureda u Puli. Čostitamo!

Prve kruna „Bratovščini“ hrvatskih ljudi u Istri* darovao: Mirko i Ernesta Jelusić u Kastvu 2 kr.; Frano Dukić, trgovac u Kastvu 2 kr.; Fraue Šopić, trgovac u Rukavcu 1 kr.; Josip Vodička, kapevan u Rukavcu 1 kr.; Josip Sušan, trgovac u Kudoših 1 kr.; Frano Slavić, bačvar na Rieci 1 kr.; Belo Josip, predsjednik planinskog društva na Susaku 10 kr.

Izim toga darovao „Bratovščini“ gđja: Paola udova Dachman u Bistrici 5 for.; Vjekoslav Spiničić u Boču, mjesto vienca na prerani grob rođakinja mu Nikioe Karlovare 5 for.; Istaraka posujilnica u Puli 10 for.; Schiffer Ivan, duhovni pomoćnik u Hrušici 5 for.; redoljubi u „Čitaonici“ Mihotići skupili 12 for. 20 vč.; Dionikića štedita u Križevici 25 for.; Jurinčić Franjo u Gorici za pet razpredanih iztisaaka „Pozdrav istarskog Hrvata“ 5 for.; D. Jos. F. M. sabrao u Barbani na prijateljkom sastanku 6 for. 35 vč.; Jakov Dminić, upr. župa u Vatunu skupio u društvu svećenika 7 for. 53 vč.; Ljudovik Sova u Oajaku 2 for.

Isbori u Trstu. U ponedjeljak započeli su u gradu Trstu izbori za IV. izborno tijelo. Tri stranke postavile su svoje kandidata, t. j. stranka liberalna ili progressa, zatim konservativna ili vladina stranka i naša ili slovenska stranka.

Naša stranka odlučila se na taj korak u zadnji čas, pošto je većina birača na skupštini u petak pred izborom izjavila, da se ima postaviti kandidata, jer da nebi mnogi birači inače pošli glasovati. Učinjeno bijaše to bez ikakve nade na uspjeh već jedino radi toga, da se započme biraše vježbati i u gradu Trstu za buduću izborne borbe, kad budu imali naši birači odlučivati o sudbini liberalaca ili konservativaca u IV. tijelu. Naši kandidati zadobili su svi oko 70 glasova, jer su mnoga naše birače provarili konservativci tim, što su njim poslali pred samim izborom slovenske pozive a glasovnicom, na kojoj bijaše ubijeljeno šest konservativnih kandidata. Ta vriedna družba služila se je i inače nečistimi sredstvi proti našoj stranci, varajući svakojako naše noizkusno birače. Na taj način odvratila je najmanje 100 glasova od naših kandidata pokazav tim, da se neramni nikakva sredstva samo da dodje do pobjede. Nu konservativna stranka propala je uza sve to tako grdno, da toga nije niti u snu nijedan njezin protivnik očekivao. Ona je uza sve spletkarije, uz moguću pomoć i bogata sredstva dobila za svoje kandidate promjerno samo oko 200 glasova.

Liberalna ili stranka progressa pobjedila je upravu s njno. Njezini kandidati dobili su od 820—910 glasova. Izabrani bijahu najradikalnije osobe to stranku. Glasovalo je u svomu 1217 birača, dočim je svih birača u tom tijelu nješto preko 1450.

Glasilo konservativne stranke „Il Matino“ bacu krivnju radi „sajnoga“ pada svoje stranke na nas Slavone, koji da smo glasovali sa liberalci proti konservativnom. „Il Matino“ donasa danas priobčeno, pripisano pol. državom „Edinost“, kojim se njegovo izkrivljivanje ispravlja.

Za III., II. i I. izborno tijelo preporuča našo političko društvo „Edinost“ našim biračum, da glasuju bijelim ili čistim glasovnicama. Očekujemo, da će so naši birači odzvati tomu pozivu „Edinosti“.

U III. tijelu birači će se sutra u petak. U tom tijelu nada so konservativna stranka pobjedi.

Iz Buja pišu nam 28. t. m.: Vaša viest o protunastrijskoj demonstraciji u ovom talijanskom gnjezdu upriješena prigodom srebrnog pira talijanskih kraljevskih supruge, bijaše posve istinita. Demonstracijah bijaše i više, ali so je koješta zabašurilo, kako so je s neko strane u obće sva zabašuriti htjelo.

Medjutim moralo se postupati proti demonstrantom, jer se je već i sam puk počeo

smučivati i buniti. I tako bijahu nhrvaćeni i zatvoreni sledieći kolovođe protinastrijske demonstracije: Fabrizio Bonetti, Eugenio Piccoli, Vittorio d'Ambrosi, Giov. Batt. Miani, Biagio Antonini, Nicodero Toppoloto, Nicod d'Ambrosi i Antonio Mazzari. Trčanskoo novine pišu, da pripadaju to delije najboljim talijanskim družinama Bujah. Čekamo, da nas o svemu tomu bolje poučie porečka „baba“.

Iz Gorice brzjavljaju, da je vlada priveromono obustavila daljnji izlozvanje lista „Il Rinno o vamento“ koji bijaše izvrstno uređivan, a pisao je u slavenskom duhu.

Pravo javnosti podijelio je ministarstvo bogostovja i nastave četvorazrednoj pučkoj školi kod sv. Jakova u Tratu, što ju uzdržaje naša družba sv. Cirila i Metoda.

Iz Malog Lošinja pišu nam 21. maja. Na čast istine i radi nepripravnosti blagoizvolite, volecionjeni gospodine urednišće, ustupiti mi nješto prostora u dnočnoj „N. S.“, da odbacim od sobe, a donekle i od Vašega lista, koji nije viđan legati, napadaj Don Giovannina od Susaka, koga smijemo pitati sledieće:

1. Tko je pisao velenčenomu popu Ž. *, kad je imao doći ovdamo: „Ako ćeš dobro živjeti u Lošnju, čuvaj se čitavice!“

2. Tko drži „Matioch“ rodnjenih, vjenčanih, umrih itd., u talijanskom jeziku i tko u tih „Matioch“ piše priznoma talijanskim pravopisom, n. pr.: Mattessioh, Mirovich, Scrvianich, Busanich itd.?

3. Prije njegovoga dolazka na Susak jeli tko držao „Matioch“ u hrvatskom jeziku i hrvatskim pravopisom?

4. Tko je do moju viesti u br. 18. „N. S.“ pjevao čisto latinski sv. mieu u dan rabotni, u polublagdanu 4. aprila, 6. febrara itd. sređenu sv. mieu na imendan Njog. Veličanstva?

5. Tko pišo talijanski istim seljakom na Susaku, a ovdje obđini, kotarskomu antitruću?

6. Tko je lani dielio listiće razmenoga pridščednja, koji doslovo glasao: „Uzmita i blaguj!“, ovo jest tlo moje. S. Mat. na pogl. 20. — Pričest Vazmena. — Na Susaku 1892.“, a tko je ovo godine ono, koji doslovo glasao: „Sanatum Pascha — In Ecclesia Curatili Sausigi — A. D. 1893.“?

7. Tko je dno 17. marča t. g. u 10 sati u jutro gospodinu brzjavnomu činovniku S. B. na pozdrav „dobro jutro“, odgovorio „buon giorno“?

Eto, to su glavne točke naše viesti od 30. aprila; na podređenju i na nove ovrnuti ćemo so do potrebe, ili budemo li izazvani. Kad nam Don Giovannin bude čisto i jasno odgovorio na goranje upite, onda će se vidjeti tko laže i tko je klevetnik. Ako je sve istinito, što pitamo, a o tomu govore pismeni dokazi, koje vam šaljemo na uvit, te svjedoci, koju za sada nećemo da imenujemo, jer izbjegavamo osobe, a one, koje danas natuknuso, neka nas ne objednju abog indiskreidje; ako je sve to istina, pitamo: jesu li stvari u našoj viesti od 30. aprila „izmišljena pomanjkanja bilo politička bilo crkvena“?

Na Don Giovanninero priobčeno u u br. 20. „N. S.“ mi so čemo dalje ovrutati, jer ne kaže ništa konkretna i ako komodno veli: „ja pobijam sve“, a nećemo ni a toga, jer se upušta u protaštvo i uvriede, te ođaje ne najfiniji odgoj. Mi ga na tom putu nećemo slediti, nego čemo mu doviknuti: no tko, već što, non qui sed quid.

U ostalom zamjeramo Vnjoj dobroti, volecionjeni gospodine urednišće, što sto stupce svoga uglednoga lista otvorili so za izpravak, nego sa uvriedu čovjeku, koji za narodnu sgradnu nije doprineo ni zrna projska, a nije mu znao imati na razpolaganju i uionjenu „Našu Slogu“ i poručku „babu“, a najviše puljakoga „Ovičca“, koji ga dapače hvali. Mi no bjezimo od objektivno pismolomice, niti nam je šao, da so za takovu dudu otuli prostor „N. S.“ makar i političkom protivniku, nego samjoramo, što u uradnitruv nješto bilo klišetriaa niskih napadaja i uvrieda, koje namogu ništa ni razjasniti ni pobiti.

(Tiekali smo poznato „Priobčeno“ veldč. g. I. Žica u cijelosti bez popravaka, jer bijaše, kaošto jesmo i danas osvjađodeni, da se je onim najbolje sam odusudio. Dopustimo mu naime, da izreče sam nad sobom osudu. Tā mi poznamo svo istarsko Hrvato u dušu, bilo iz osobnih doticaja, bilo iz njihovog rada. Zar može biti „istarski“ Hrvatom, Istran, svodnik, koji služi u Istri, a koji ne šita glasiti ih Hrvata? Op. urad.)

Irredendentistička demonstracija. Prije osam mjesecih bijaše u Trstu osudjen djak po imenu Mauro radi irredendentističkih iz-

* Pop Frano Žio, kateheta u Lošnju. Lnd. je iz Norednah bio promajstom. Op. Urod

Kasa na osam mjeseci zatvora, iz kojega je neki dan putovanje na slobodu. Iz Trsta odputi se Mauro u Turin, a tu ga je mnoštvo, kako ozbilno javljaju, dočekalo velikim uzhitom, to ga u slavju provozilo kroz grad. U ime mnoštva pozdravio ga je govorom urednik lista „Gazzetta del Popolo“. Ljupih li nam savanika!

Dva jubileja. Ljetos navrću se 50 godina, što je zauzelo svoje naravno mjesto hrvatski jezik u hrv. saboru, a 10 god. što je hrvatski zastupnik Istre progovorio u Porozu prvi put u hrvatskom jeziku. Od tada ori se neprestano naš krasni jezik u jednom i drugom saboru, odakle ga neko više nikada izjartori nikakva sila ili epiletika.

Za družbu sv. Cirila i Metodua u Istri pripisao nam je iz Zadra prvu krunu naš zamjnik i mladi naš pjesnik g. Rikard Katalinčić Jorotov. Živio!

Iz Kastavske občine pišu nam dne 29. t. m. j.: Javila je u svojoj vrijeme cijeljena „Naša Stoga“, da se je u našom Kastvu ustrojilo „Dobrovoljno vatrogasno društvo“, komu je svrha bezplatno priskočiti bližnjemu na pomoć u nesreći od požara. Kako se vidi, velikoristno je ovo društvo. Hvala Bogu, da su se u gradu maknuli, jer je takovo društvo od obće koristi i potrebe. Na tako ne misli svaki kod nas. Čuju se često glasovi proti ovom koristnom društvu. Neki nabraja, da je u kastavskoj občini sasvim nepotrebno, jer da i tako u njoj su riedki požari; jednu godinu da izgori u Brgradu po jedan skadanj, drugu godinu u Studeni stog siena, treću u Klani kakova slamačnja itd., a u Kastavščini po njegovom računu užgo se što god svake pete godine. Kamo sreće da se na njegovu! Al elabi su ti računi, kumiću moj dragi. Ono, što se ne dogodi u pet godina, moglo bi se dogoditi jednoga dana. I vrš ide na vodu, dok se ne rasbije.

Veli se također, da ljudi znadu sami gasiti. Zlata ti ova vriedit, al samo onda, kad gori kakva kućica na ramini, gdje ju ljudi pugase, ili se sama ugasi, jer zidovi nisu slama. Ali kada bi se usried sela užgala veća kuća, nesnam što bi onda radio puk sa svojim kabl. Došim vatrogasici su izriječeni i imadu zato potrebito orudje.

Čuo sam također govoriti ljude iz sela: Što će nam vatrogasici? Dok bi oni došli u naše selo, moja bi kuća bila već prah i pepeo.

No valja ti ova kume. Kad bi tvoja kuća gorila, možebit da bi i izgorila prije, nego iz Kastva u vaše selo dođu vatrogasici. Ali bi oni mogli osloboditi druge kuće, pa moguće i cijelo selo. Mnogo bi učinili, kad bi spasilu jednu jedinu kuću u selu, da barem jedan kmet ostane pod svojim krovom. Sjeti se kumo Vranokarčina. Prošlo godine izgorilo je tamo oko 25 kuća. Pa i tamo je bilo ljudi, koji su gasili, al malo su očuvali.

Govori se još, da će ovo društvo korist občini mnogo novaca. A ja velim, ni novčića više, nego je samo slavno občinske zastupstvo odlučilo za ove svrhe.

Kneno bi svršilo, kad bi htio pobiti sve netemeljite prigovore proti društvu. Nadam se, da će doći vrijeme, kad će i protivnici vatrogasiva otvoriti oči.

Stara je rečenica: Svaki početak je težak. Tako je i sa ovim društvom, tim više, što neima nikakva imotka, već se jedino osniva na darovih i podorah. Stavljamo na dušu svakomu rodoljubu, da ovo velikoristno društvo podpomogne bilo srebrom ili tvorom. Darovi se dragovoljno primaju, pa bili i maleni. Rado se primaju i podupirajući članovi, koji na godinu plaćaju: I. reda 3 for., II. reda 2 for., a III. I. for. 50 novč. Zeteta malo su ovo svotice, ali i s malim se do velikoga dođe.

Kad bude ovo društvo imalo više dohodka, namjerava se ustrojiti podružnica, kako je već ustrojena u Sv. Mateju, također u Rakavcu, Jurdanih, Zametu i drugdje, da se naša lijepa Kastavščina očuva od možebitne nesreće ognja.

Ajde dakle Kastavci! Svako od vas neka posegne u svoj žep, pa prema svojoj moštji neka pomogne ovo naše mlado društvo, komu je velikoristna svrha: bezplatno priskočiti bližnjemu na pomoć protiv ognja, koji je već mnoge i mnoge bacio na prosjančku palicu.

Lov na djecu. Javljaju nam izpod Učke, da su dva Rumunjca inozemca iz Rumunjaka sa malim prinčunom kroz 15 danah agitirali u Sušnjevici za rumunjsku školu, kojoj se pučanstvo kao nepotrebnoj i škodnoj iz petnih žilah protiv.

Bilo je tim tudjincem savin slobodno oviti ondješnju djecu, da jih odvedu sobom u rumunjsko robstvo. Malo ih šestoro djeca, 4 dječaka i 2 djevojčica. Ali hvaleriedno riečko redarstvo pomni jim računao tre osobosti zarobljena djecu. Tako Rumunjci odoše sramotni,

a mi njim želimo, da se nebi vratili nikad natrag.

Pučanstvo je radi to bezdušno i smradno agitacije silno uzrujanlo, to nemože pojmiti, što se dozvoljava tudjincem uznimirati naše mirno i vriedno domaćo pučanstvo to narivati mu rumunjsku školu, koja bi jim bilo nepotrebna i škodna, a odvraćati ga od škole hrvatske, koja mu je potrebita kao svietlost sunca i za koju ono jur toliko godinah prosjajči. Zar neznanju oblasti, da se tom rumunjskom agitacijom kvari pučanstvo, drma vjorom u Boga i cara, te širi nerjetstvo?

Ono čestito pučanstvo hvani puno hvaleriedno riečko redarstvo, što je vršič svoju dužnost, prepričilo drzovito odvođenje u sramotno sužanjstvo nezduze dječice.

Konačno pitamo: zar si nije mogao tko drugi tu zaslugu steći? gdje bijahu naše oblasti; što radi občina, gdje bijaše politička oblast, zar neima žandarmerije, da na put stana trgovinai sa nevnom dječom? Jesmo li među divljaci ili e Europi, u pravnoj i prosvietljenoj državi?

Gospodo zemaljaki i državni naši zastupnici, zapamitite si ovo!

Iz Dobrinja pišu nam 26. t. m.: Novosti ovud neima osobitih ako ne, da su nam pred vratima občinski izbori, za koje su već izdane listine. Na buduć da je ova občina čisto narodna, zato tu o kakvoj herbi nemože biti ni govora. Dosadnji naš načelnik Barbačić pokazao se u ove tri godine posvo kao čovjek na mjestu, komu je težala na srcu jedino obća korist, te s te strane uživa obće štovanje, nu buduć da mu njegovi privatni poslovi nedopuščaju baviti se toliko občinom, stoga težko da će već primiti tu čast.

Ovih nam se dana Bog smilovao obilnom kišom, koju smo tako željno očekivali. Žito poradi suše zaostalo, te se jedva diglo iznad zemlje, stoga će biti slaba žetva. Medjutim grozdja nam se pokazala ljepota, tu očiva li ga Bog, nadoknadić će bar ono siromašnomu težaku trud. Ljudi škrope, al ne svi, jer kao što se lanjske godine nije pokazala peronospora, veće, da nisu skupili ni lani, pak da im je bilo svejedno kao i onima, što su skupili. A takve dakako, da je težko o protivnom osvieđočiti. — I voća ostalo baš u obilnosti. Sad pošto se je namočilo, ljudi se žure sa sjetvom kukuruza, pošto su poradi suše morali do sada čekati.

O uspješnih izborah obavjestit ću Vas naknadno.

Iz Lovrana tuže nam se opetovano, da se o. k. namjestništvo u Trstu nemože nikako odlučiti, da već jednom raspíše natjeđaj za mjesto tamošnjega liečnika iz fondacije blagopokojne braće Schmeizera, o kojoj smo u svojoj vrijeme u našem listu obširnija izvjestili. Tamošnje pučanstvo, koje si je svjestano prava te blagodati, postalo je tako nostrpljivo, da danomice nastupaju ovršitelja oporuke generala Schmeizera, odvjetnika g. Dr. M. in a c h a na Voloskom, koji, neimajuć u tom nikakve krivnje, nezna se kako izgovarati i obruniti to neprotumađivo oteožanje o. k. namjestništva, već tješi ljude tim, da kad će pute napraviti, da će onda i doktor doći.

U koliko je nam poznato, veće se ta stvar lih i jedino po volji namjestništva već više godina, i zapinje samo u Trstu, jer niže instancije su bile odmah riešilo pregovora i već su odavana svo ovršile, da se moglo već davno i davno taj natjeđaj raspisati. Već je 4. godina izmakla što si eto visoko namjestništvo otmilju zaslugu, da to životno pitanje po tamošnje vriedno pučanstvo još svuedilj konačno riešeno nije. Ta bezprimjerna sporost budi faktično opravdanu sumnju na sva moguća nagadjanja, koja nebi mogla biti baš nevriedna osobitog obzira i užvaženja, a izim toga jasan je dokaz, kako se radi sporu ondje, gdje jo to štočno za siromašni: al čestito pučanstvo, komu se tim nedade eto uživati ni blagodati plemenitih zakladača, čiju su intenciju jur 4 godine toli nepotrebno mimoiilazi. — Poznato nam je iz poves dobrog izvora, da na to mjesto čekaju dvojica vrlo čestitih liečnika, kojim bi se poneo i svaki velegrad, koja bi bila tamošnjim žiteljem prava sreća; prijatelji, jer su muževi vriedni i ozbiljni, al vrlo prijizni, koji bi konačno većim dielom iz ljubavi proma narodu žrtvovali se u onom kršu, samo da nam i ona šaćina naroda duševno i tjelosno napreduju. Uprav već stoga razloga moralo bi se otvoriti čim prije natjeđaj, da prestanu kojekakvo glasinje, koje nemogu podignuti ugled ni po jedincom ni oblastim. Obično se obćine sili, da si pribavo čim prije moguće liečnika, kako to i zakon propisuje, pak nam je upravo nepojmivo, zašto se toliko u predstjedem slučaju sa oterovanju natjeđaja zatežu. U interesu onoga vriednoga pučanstva želimo iskrenu, da se teđa ujedna natjeđaj za liečnika raspíše, jer znamo, da tobi već davno ništa već ne stoji na putu. Bilo bi pravo i Bogu drago, da onaj

puk jednaput ipak dođe do užitka svojih prava, koja su jasno izražena na zakladnom listu plemenitih blagopokojnih zakladatelja! Da vidimo!

Naša trgovačka mornarica: Doznanjemo, da je ministarstvo trgovine narodilo sredinajoj pomorskeji vladi, da preuzmo odmah shodno izvido o stanju trgovačke mornarice Trsta, Istre, kvarnerskih otoka i Dalmacijoje, te da prikaže došitne predloge za unapredjenje pomorskih interesa. Ministarstvo bi bilo sklono, da pruži pogodnotje glode poraza i plovitbenih nagrada. Odnosno zakonske osnove, kažu, bit će prikazane zastupničkoj kući carevinskog vieća u Beču, dojdude već jeonskog zasjedanja. Bog dno, bilo tako!

Gundulićeva svečanost. „Zagrebački građanski odbor za putovanje u Dalmaciju“ razaslije sliedeću okružnicu:

Dne 26. lipnja ove godine otkriva se spomenik najvećega hrvatskoga pjesnika Ivana Gundulića u staroslavnom Dubrovniku.

Na taj slavni treba da budu zastupani svi hrvatski krajevci, da se što više uzveliča pjesnik velikan.

Eto prilike svakomu Hrvatuu, da se nadivi i krasnoj Dalmaciji, a sve u što kraćem vremenu i uz malen trošak.

U tu svrhu sastalo se više rodoljuba u odbor, koji će najmiti jedan od najvećih i najudobnijih parobroda austrijskoga Lloydja na sedam dana.

U to vrijeme prisustvovat će se slavii u Dubrovniku, a na povratku razgledat će se najznamenitiji krajevci i gradovi Dalmacije, kao Boka Kotorska, Lokrum, Split, Solin, Trogir, Šibenik i Zadar.

Na čitavom putu imat će putnici stan i cijelu okrbnu na samom parobrodu.

Cieli put smo i tamo po moru stoji 65 for. za jedno osobu.

Prijave za put šalju se gosp. Franjji Arnoldu, predsjedniku hrvatskoga pjevačkoga saveza u Zagrabu, ili gosp. Cezaru Akačiću u Jekarniku na Rieci.

Tko hoće da putuje u slavni Dubrovnik, neka se prijavi najkasnije do 8. lipnja o. god., te neka izvoli točno i jasno podpisati svoje ime i poslati svotu od 35 for. jednom od spomenute gospode. Ostatak platit će se prije nego se zaplovi iz Rieke.

Parobrod kreće iz Rieke dne 24. lipnja o. g. u 10. satih prije podne, u vraća se na Rieku 30. lipnja na veče.

Ako se do 8. lipnja ne prijavi dovoljno putnika, vratit će se uplaćeni novac stranakom. Isto tako vratit će se novac onim, koji bi se prijavili, pošto bi sva mjesta bila na parobrodu zapremljena.

Potani program puta dielit će se na parobrodu.

Tko želi da sazna potankosti o putovanju, neka se izvoli obratiti na koje god hoće uredništvo zagrebačkih dnevnika, ili na gg. Franju Arnolda, Frana Polbegovića u Zagrebu ili na g. Cezara Akačića na Rieci.

Hrvatske crkvene knjige. Kako je poznato, nalazio je voliki papa Lav XIII., da se opet tieka glagoljski misal za parabru Hrvatom, koji se služu u bogoslužbi glagoljitoom. Tih glagoljskih misala bilo je tiskano 300 iztisaka. Od tih razprodano je preko 250 iztisaka, te ih neima više ni 50 za raspisati. Ovo je najjajni dokaz kako bijaše neobhodno potrebito, da se tieka novi glagoljski misal, jer ga je naše svećenstvo veselo i objručke prihvatilo. Isetotako imado do nala izadi u novom izdanju hrvatski obrednik (ritual), koj se jurto za novo izdanje pripravljen nalazi u Rimu. Za toliku milost i susretljivost dužni su Hrvati slavno vladajućemu poglavaru sv. naše crkve, velikomu Lavu XIII. mnogo zahvalu.

Crnogorski knez Nikola i hrvatski književnik. Hrvatski rodoljub i književnik g. dr. Stjepun pl. Miletić bio je na 18. mjestu kod crnogorskog knoza. Knez ga je primio vrlo lipo i u razgovoru izjavio, kako gobj iekronu ljubav prema Hrvatuu, da vieko štuje vladiku Strossmajera i kako ga boli, da se a neko strane podpiruju mržnju izmed Hrvata i Srba.

Obći program proslave četiristogodišnjice „Obodske štamparije“. Prema našom proglašu o proslavi četiristogodišnjice obodske štamparije utvrdili smo sliedeći obći program: 1. Glavna će proslava biti na Cetinju i na Obodu 1. i 15. julija. 2. Uz to sliediti će iz Oboda izet preko Jlebanike nahije u Podgoricu i na Luklju, pa preko Škadarakoga jezora i Ornojevice Rieko povratku na Cetinje. 3. S Cetinja izlet na Lovćen. Sve će to trajati četiri do pet dana! Dan proslave odredjen je obzirom na brze parobrode, koji dilaze u Kotor sa Sunja, Rieku i iz Trata. Radi olakšice putovanja od Kotora stajati će tu godinama na ulazii dva člana odbora. Umoljavaju ve gosti, da svaki izvodi odbar o svome dolazku najmanje deset dana prije proslave. Molimo sva uredništva

slavonskih listova, da izvole oglasiti ovaj program. Iz deseto odborske sjednice

Cetinje, 25. aprila 1898.

Odbor za priredicanje proslave. Iz Ždrenja pišu nam 30. t. m. Riedki su glasovi odavle g. urednice, a na žalost ni ovaj danušnji nije imalo utješljiv. Taj se tieke krajnja naša svetinjo u crkvi. Evo što jo na stvari.

Od kad pamte najstariji naši ljudi obavljali se u našoj crkvi na Maclinsku nedjelju crkveni obradi u hrvatskom jeziku. Sve pjesme i molitve pjevalo se tim jezikom. Dobro se sjećamo, da je to pjevao u hrvatskom jeziku pok. župnik Korušič. U tom ga sliede do nedavna i sadašnji župnik veleč. g. Cvenkol. Nu od kad se pobele nekoko talijanski podpirnici i narječaji upitali i u crkvene poslove, gosp. župnik Cvenkol ukينو je hrvatski pjev zamjeniv g latinским. Nutroba mi izičati, da norazumijemo niti jedne rieči latinski i kako je ta promjena na štetu vjeri i puku.

Radi to svojevolijne promjene pritužimo se g. župniku, koji je ušliao našu molbu, te opet upeljabo hrvatsko pjevanje. Tako je trajalo njekoliko godina ali na žalost našu zapjevao je g. župnik rečeno nedolje ove godine opet latinski. Nezaamo kako će opravdati to svoje postupanje pred Bogom i ljudim.

Pjevao se nadalje po nedjeljii i blagdanii u našoj crkvi kod podjednog blagoslova „Častno To“, nu i to bijaše ukينو pred koju godinu. Zadnji pjevali smo „Častno To“ kad smo u ovdje dieho presv. g. biskup sv. beramu.

Govori se, da g. župnik negoni narodavni naš jezik iz crkve po svojoj volji, jer je i on rodom Slovanac, nego da ga na to silu narječaji i naše putarice, od kojih je oviean.

Mi pozivljamo ovim g. župnika, da nam povrati ono, što bijaše našu u crkvi od davno starine, i da nam ne ootmiju našu toli milu našu svetinju jer je to proti našem sv. Otca i presv. biskupa. Ako pako g. župnik nu zadovolji svojoj dužnosti i našoj molbi, tražit ćemo drugo pravicu.

Najveća škakara na svietu jest vlastina tiekara u Vashingtonu. U njoj radi 8100 osoba, a potroši se na godinu 3,500.000 dolara. U toj se tiekari obavljaju svi tiekarski i knjigovežki poslovi za obju kuće kongresa, za razna ministarstva i urede, ta u obće za sva grano javno uprave. Lanjsko je godine potrošeno 210.000 rizanca papira, 24.000 funti mastila, 14.000 funti sapuna, 6000 funti konoa, 40.000 funti ruske kože i drugo.

Književnost.

Knez Ivan, zadnji Frankopan na Krku. Nedavno je iziša izpod tieka knjižica sa naslovom: „Knez Ivan, zadnji Frankopan na Krku. — Historično-narodna pripoviest. Napisa Ivan Mahuljin, dobrijski učitelj.“ Moramo priznati, da smo prvi put uzeli njekim strahom u ruke ovo djelo, koje jo mladi pisec izdao vlastitom nakladom.

Početnik našid će na potežkoće i kad stanje opisivati društvo, u kojem se sam kreće, kad i kamo li pak težeg položaja po nj kad mora segnuti u davninu, kad mu je uroniti u čud, običaje i lica iz prošlosti, što sve zahtijeva oboznojje povjestnog znanja i razudijavanja. Ne možemo ne sanjiamo utvrditi, da toga ne ima bar donjekle i u našeg pisca; vellimo donjekle, uzav obzir na nedostatku, na koje smo naišli i koji su većim dielom oprostivi kod početnika, osobito ako jli sravnimo s dobrimi stranami ovog djela, prod kojima oni prvi po gotovo izbježavaju. Nama se čini, da jo pisac nateočaj, da pumo gradi diva zbijo u malo strana, a tim je mjestimice naškudio dijalogom, nastalo mu proatora, da življo prikaže, da opravda njekoje momente. U cjelini djelo je ipak uspjelo, to nije mala zaslugu pisca, što jo ovim putom uznastojao, da saduva u stroh Krdana uspomenu na posljednjih Frankopana, uspomenu, koja je već bila počela izinjati. Mi to djeloce toplo preporučamo. Stoji broširano 50 novč., to se dobiva kod g. pisca u Dobrinju (otok Krk) ili kod uredništva „Naše Sloge“ u Trstu.

Švibanjski Ruzičnjak. Pod tim naslovom izdao je u hrvatskom prirodu poznati naš pisac i prijatelj istarskih Hrvata, gospodin O v e t k o Rubatić, profesor velike realke u Zagrebu, krasno molitvenu knjižicu, opravdiojnu za švibanjsku pobožnost puku i svećenstvu. Ta krasna knjižica stoji na poštirnom, tvrdo vezana, samo 45 novč., te jo toplo preporučamo svim našim čitateljim. Najbolje će učiniti gg. naruditelji, da jedan izmudju njih iz jednoga mjesta za više njih narudi i to najmanje 5 knjižica kod pisca u Zagrebu.

